

Justisdepartementet,
Lovavdelingen
Postboks 8005 Dep,
0030 Oslo

Att.: knut.hustad@jd.dep.no

28 april 2010

Re.: Metodekontrollutvalget NOU 2009 15

Som advokat for Scandinavian Tv Organisations Against Piracy Denmark (herefter STOP Denmark) og Scandinavian Tv Organisations Against Piracy Nordic (herefter STOP Nordic) tillader jeg mig hermed at bidrage til høringen omkring straffeprosesloven, dog alene for så vidt angår § 216b.

STOP Denmark er et samarbejde mellem YouSee og Canal Digital Danmark til bekæmpelse af pirateri på betalings-tv. STOP Nordic er samarbejdet og koordinationen mellem de lokale STOP afdelinger. STOP Nordic repræsenterer YouSee, Canal Digital (Danmark, Norge, Sverige og Finland), ComHem, RiksTv, PlusTV og Boxer (Danmark og Sverige).

Det overskyggende pirateri problem for betalings-tv branchen i dag er såkaldt card sharing. Card sharing er enkelt fortalt deling af originale smart cards funktionalitet mellem flere brugere via Internet. Dette medfører en besparelse for brugerne idet man kan være flere der på den måde deler et originalt abonnement.

For at bekæmpe pirateri er det nødvendigt at lovværket er opdateret og følger med udviklingen. I Danmark har man gennem mange år løbende justeret lovgivningen på dette område. Den danske pendant til den norske straffelov § 262 er Radio- og fjernsynslovens §§ 91 og 94 samt straffelovens § 299b, nr. 6.

Som udgangspunkt ligner de norske og danske regler hinanden, idet det er de samme handlinger som forbydes. Forskellen i lovværket bliver dog tydeligere når man ser på dels straffeniveau og procesregler/procesmuligheder.

Straffeniveauet i Danmark er væsentligt højere end i Norge. I Danmark er det muligt at straffe med op til 6 års fængsel for overtrædelse af Radio – og fjernsynslovens § 91.

I forhold til procesregler er det i Danmark bl.a. muligt qua Retsplejelovens § 653, stk. 2, nr. 4, at foretage en bevissikring hos en mistænkt efter anmodning fra f.eks. STOP. Det er ligeledes muligt gennem editionsreglerne i retsplejelovens § 299 ved henvisning til et IP nummer, for STOP at få udleveret bl.a. navn og adresse på en mistænkt. Den væsentligste forskel er dog,

at det høje straffeniveau gør det muligt for politiet, som et led i en efterforskning, at foretage rum- og telefonaflytninger, og herunder også overvågning af datatrafik.

Det er særligt den sidste mulighed som STOP Denmark og STOP Nordic anser, kan, er og vil være relevant i forhold til bekæmpelse af f.eks. card sharing. Dette skyldes at det bidrager til retssikkerheden at man kan få et mere fuldstændigt billede af hvad der er foregået. Det er til gavn for både mistænkte, rettighedshavere og politiet.

Det er derfor STOP Denmark og STOP Nordic's klare overbevisning at den norske straffeprocesslovs § 216b bør udvides til også at omfatte overtrædelser af § 262. Det vil bringe den norske lovgivning på linje med den danske og det vil hjælpe til at modvirke en flytning af problemer med f.eks. card sharing fra Danmark til Norge.

Så fremt ovenstående giver anledning til spørgsmål eller der er behov for yderligere gennemgang af det her nævnte, står jeg naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

Jack Fischer Eriksen
for
David Würbler

Kopi

Justisdepartementet,
Lovavdelingen
Postboks 8005 Dep,
0030 Oslo

Vår dato
28.04.2010
Deres dato
16.12.2009

Vår referanse
Deres referanse
200907672
KFH/mk

ES

Att: knut.hustad@jd.dep.no

Vår saksbehandler
Haakon Gjesdahl

NOU 2009:15 Skjult informasjon – åpen kontroll

Vi viser til høringsbrev og notat fra Justisdepartementet datert 15. desember 2009. Telenor Broadcast har kommentarer knyttet til piratering/kortdeling som har relevans for deler av utvalgets utredning. Canal Digital Norge, som tilbyr tv-, bredbånds- og telefonitjenester til sluttbruker, er et heleid datterselskap av Telenor Broadcast.

Sammendrag

Kortdeling (ofte kalt "card sharing") er en teknisk løsning som gir uautorisert tilgang til krypterte betal-tv- tjenester, og er dagens svar på tidligere piratkortløsninger. Kortdeling gir et ubegrenset antall klienter fri adgang til betal-tv-tjenester, se vedlagte utdypende forklaring og illustrasjon.

Slik straffeprosessloven § 216b er utformet i dag vil ikke kortdeling omfattes og Telenor Broadcast mener bestemmelsen bør utvides til også å gjelde ved (skjellig grunn til mistanke om) brudd på straffeloven § 262.

1 Bakgrunn

Piratering mot betal-tv-bransjen har i mange år vært et stort problem og en stor økonomisk utfordring for det enkelte selskap. I 2001 ble også straffelovens § 262 endret, slik at bransjen fikk en teknisk nøytral paragraf til beskyttelse mot piratering.

I dag er situasjonen slik at den tidligere distribusjonsformen av kortdeling (piratkort) har nådd internett, og bransjen står overfor en trussel hvor nær sagt alle eventuelt kan få uautorisert tilgang til dekodingsinnretning på svært kort tid. Vi viser her til vedlagte figur hvor det på en enkel måte illustreres hvordan slike kortdelingsnettverk bygges opp via internett.

STOP er tv-bransjens antipiratororganisasjon, og står for Scandinavian TV Organisations Against Piracy. Det er STOP's oppgave å bekjempe piratering på betalings-tv tjenester i Norden. Canal Digital er medlem i STOP, som foretar egne utredninger av straffesaker for blant annet Canal Digital og RiksTV. STOP konstaterer en økende tendens til ulovlige kortdelingsnettverk i hele Norden. Denne økningen er ikke bare knyttet til antall nettverk som avdekkes, men også dens størrelse og internasjonale tilknytninger. Bakmennene og servereiere har mulighet for en betydelig økonomisk gevinst og oppdagelsesrisikoen er minimal.

Etterforskning av kortdeling nettverk har vist seg å være komplisert siden politiet i dag ikke har mulighet til å foreta kontroll av kommunikasjonsanlegg i forkant av en ransaking/beslag av kortdelingsserver, siden denne type kriminalitet er grenseoverskridende og mange servere er knyttet sammen i større nettverk mot internett. STOP har på vegne av Canal Digital anmeldt flere slike

forhold til politiet i både Norge, Sverige og Danmark. Kripas etterforsker en anmeldelse inngitt av STOP etter strl. § 262, hvor det fremmes et erstatningskrav på nær 11 millioner kroner. I desember 2009 ble en person i Sverige idømt ett års fengsel og 6 millioner kroner i erstatning til Canal Digital Sverige, for omfattende kortdelingsvirksomhet. Bakmennene har stor økonomisk vinning, og selskapene STOP representerer står i fare for å lide store økonomiske tap.

STOP har på denne bakgrunn tatt til orde for en skjerpelse av straffenivået i straffeloven § 262 og har bl.a. nylig hatt møter med politisk ledelse i Justisdepartementet om denne problemstillingen.

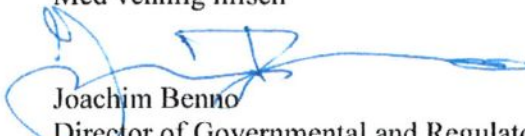
2 Straffeprosessloven § 216b bør også omfatte piratering, jf. straffeloven § 262

Telenor Broadcast mener dagens lovgivning ikke er tilpasset den tekniske utviklingen. Kortdeling er grenseoverskridende organisert kriminalitet med stor fortjeneste for de involverte. Som eksemplifisert over er det utvilsomt tale om grov økonomisk kriminalitet og det bør også vurderes hvorvidt dette kan regnes som organisert kriminalitet som bør rammes av straffeloven § 60a. Denne type datakriminalitet er så alvorlig for fornærmede at de straffeprosessuelle bestemmelser må fange opp alvorlighetsgraden for derigjennom å sikre at kvalitativt bedre etterforskningsskritt står til rådighet. En endring av de straffeprosessuelle bestemmelser på dette området vil være et effektivt bidrag for å redusere skadevirkningene, samt sikre digitale bevis for de selskaper som rammes av piratering i straffelovens § 262s forstand.

Slik straffeprosessloven § 216b er utformet i dag vil ikke kortdeling omfattes og vi mener bestemmelsen bør utvides til også å gjelde ved (skjellig grunn til mistanke om) brudd på straffeloven § 262. Dersom brudd på straffeloven § 262 legges til opplistingen i § straffeprosessloven § 216b (første ledd bokstav b) vil det bidra til økt rettssikkerhet både for mistenkte/siktede og selskap som utsettes for de straffbare handlingene, samt bidra til økt kvalitet i etterforskningen ved bl.a. sikring av digitale bevis i en eventuelt senere straffesak.

En relevant analogi er at straffeprosessloven § 216b, bokstav b) bl.a. opplister straffeloven § 145 ("brevåpningsbestemmelsen") annet ledd, jf. passusen om "den som skaffer seg uberettiget adgang til data eller program[...]". Når den beslektede brevåpningsbestemmelsen, som i mange tilfeller vil omhandle mindre alvorlig kriminalitet enn kortdeling, omfattes av virkeområdet til straffeprosessloven § 216b, virker det lite rimelig at ikke også straffeloven § 262 omfattes. Vi viser til at man i Danmark for den beslektede norske straffebestemmelse nylig økte strafferammen til 6 år hva gjelder storspredning av piratert materiale via internett. Dette illustrerer med tydelighet hvilken alvorlighetsgrad vårt naboland vurderer denne type kriminalitet å utgjøre. Med en tilsvarende strafferamme for brudd på straffeloven § 262 (også foreslått 1 år i ny straffelov) som i Danmark ville faktisk de straffeprosessuelle tvangsmidler som § 216b gir anvisning på vært omfattet av første ledd bokstav a). På denne bakgrunn anser Telenor Broadcast at bestemmelsen bør utvides til også å gjelde ved (skjellig grunn til mistanke om) brudd på straffeloven § 262.

Med vennlig hilsen

Joachim Benno

Director of Governmental and Regulatory Affairs

Telenor Broadcast Holding AS

HVA ER KORTDELING (CARD SHARING)?

Kortdeling er en teknisk løsning som gir uautorisert tilgang til krypterte betal-tv-tjenester.

Ved hjelp av en serverløsning og et legalt betal-tv-abonnement sendes det dekrypterte kontrollordet (DCW) via internet til konfigurerte klienter. Både server- og klientprogrammet finnes nedlastbart via hjemmesider og forum som er spesialisert på kortdeling. Programvaren er gratis.

Kortdeling er dagens svar på tidligere piratkortløsninger, og spres i stadig større omfang i hele Europa. Det bygges opp forskjellig "communities" – hvor servereier oftest er hovedmann og den som har økonomisk vinning.

Det finnes i dag to kommersielle varianter av kortdeling. Den ene der serverens kapasitet er ca. 15 klienter, og den andre mer sofistikerte varianten håndterer ca. 100 klienter per legale kort. Med hjelp av den siste teknikken kan man i prinsippet med hjelp av ca. 10 originale abonnement/kort – dele ut DWC til "alle og enhver".

Har man tilgang til en klient kan man i konfigurasjonsfilene utlese serverens ip-nummer / domenenavn.

Kortdeling kan enkelt illustreres slik:

